

Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije
i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine,
strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine
ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina
ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine

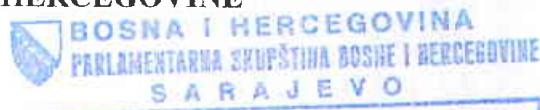

Broj: 05/6-50-15-27-50-6/20

Sarajevo, 3. 2. 2020. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

ZASTUPNIČKI DOM
DOM NARODA

PRIMLJENO:		03-02-2020	8/55
Organizaciona jedinica	Kazničajna osnaka	redni broj	
05/6-50-15-27-293/20			3

PREDMET: Dostava Izvješća o radu za 2019. godinu

Poštovani,

Na temelju članka 52. stavak (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst (“Službeni glasnik BiH”, broj 22/16) i članka 11. stavak (g) Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj 23/11), dostavljam vam Izvješće o radu za 2019. godinu na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku.

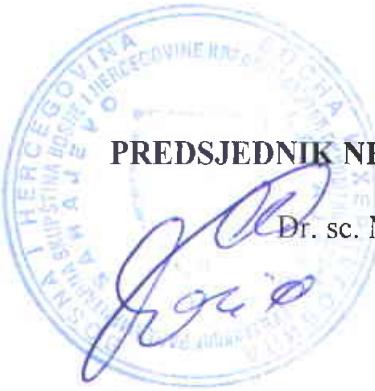
S poštovanjem,

PREDSJEDNIK NEOVISNOG POVJERENSTVA

Dr. sc. Mile Lasić

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. a/a

Nezavisna komisija za praćenje uslova boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije
i druge mјere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine,
strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine
ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina
ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine

Broj: 05/6-50-15-27-50-4/20
Sarajevo, 23 . 1. 2020. godine

I Z V J E Š T A J

**o radu Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju
krivične sankcije i druge mјere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud
Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom
Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i
Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine**

za 2019. godinu

Januar 2020. godine

S A D R Ž A J

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE	3
POGLAVLJE II. NADLEŽNOSTI NEZAVISNE KOMISIJE	4
POGLAVLJE III. IZVRŠENJE ZADATAKA IZ NADLEŽNOSTI NEZAVISNE KOMISIJE U 2019. GODINI	5
Odjeljak A. Realizacija zadataka održavanjem sjednica Nezavisne komisije	5
1. Usvajanje Izvještaja o radu Nezavisne komisije za 2018. godinu.....	6
2. Finansijsko poslovanje Nezavisne komisije.....	6
Odjeljak B. Posjete Nezavisne komisije kazneno-popravnim zavodima	7
1. Najavljenja posjeta Zavodu za forenzičku psihijatriju Sokolac	8
2. Najavljenja posjeta KPZ-u Doboj.....	11
3. Najavljenja posjeta Odjeljenju Igman KPZ-a Sarajevo.....	13
Odjeljak C. Javnost rada	16
Odjeljak D. Administrativno-tehnička podrška u radu	16
POGLAVLJE IV. PREPORUKE.....	16

Na osnovu člana 52. stav (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16) i člana 2. stav (6) Poslovnika o radu Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine, Nezavisna komisija za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine, na 50. sjednici, održanoj 23. 1. 2020, usvojila je i Parlamentarnoj skupštini BiH podnosi sljedeći

I Z V J E Š T A J

o radu Nezavisne komisije za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine za 2019. godinu

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Nezavisna komisija za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Nezavisna komisija) uspostavljena je u skladu s članom 41a. stav 2. Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, br. 13/05, 53/07, 97/07, 37/09 i 100/13) kao nezavisno tijelo Parlamentarne skupštine BiH.

Nezavisna komisija ima pet članova koji su imenovani na mandat od pet godina odlukom Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 96/15 i 50/17), i to:

1. Mile Lasić, predsjednik Nezavisne komisije,
2. Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Nezavisne komisije,
3. Brana Spasojević, druga zamjenica predsjednika Nezavisne komisije,
4. Aleksandar Faladžić, član Nezavisne komisije, i
5. Vedad Gurda, član Nezavisne komisije.

Nezavisna komisija je u svom radu nezavisna u okviru važećih domaćih propisa i međunarodnopravnih instrumenata. Svi nadležni organi, institucije i ustanove u Bosni i Hercegovini, pravna i fizička lica dužni su Nezavisnoj komisiji dati sve podatke i informacije, osigurati i dati sve materijale značajne za njen rad, te pružiti svu neophodnu pomoć potrebnu za nesmetano i zakonito postupanje Nezavisne komisije iz njenog djelokruga. Nezavisna komisija djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interes bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruženja ili bilo kojeg konstitutivnog naroda ili pojedinca u Bosni i Hercegovini. Članovi Nezavisne komisije rade na sjednicama i operativno na terenu u kazneno-popravnim i drugim ustanovama na teritoriji BiH, u kojima su zatvorena ili pritvorena lica.

U skladu s članom 52. stav (7) Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16), uspostavljen je mehanizam dostavljanja izvještaja o radu Nezavisne komisije entitetskim ministarstvima pravde u BiH, što omogućava bolji uvid u stanje u KPZ-ima i bolju realizaciju preporuka Nezavisne komisije.

O pitanjima iz svoje nadležnosti Nezavisna komisija donosi godišnji plan rada, finansijski plan rada, godišnji izvještaj o radu, izvještaj o stanju i činjenicama koje su utvrđene nakon posjete i kontrole u zavodima (ustanovama), odluke, zaključke i druge akte u skladu sa zakonom i svojim poslovnikom.

POGLAVLJE II. NADLEŽNOST NEZAVISNE KOMISIJE

U skladu s članom 52. stav (1) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj

22/16) te članom 10. Poslovnika o radu Nezavisne komisije („Službeni glasnik BiH”, broj 23/11), osnovna nadležnost Nezavisne komisije je praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i ostvarivanje ljudskih prava lica koja izdržavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud BiH, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom BiH ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica BiH ili drugi sud u skladu sa zakonom BiH.

Nezavisna komisija može pratiti rad zavoda samostalno ili u saradnji sa inspektorskim i drugim nadzornim tijelima. Također, može sarađivati s međunarodnim i drugim ustanovama ovlaštenim za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa zakonima i odgovarajućim međunarodnim dokumentima.

Nezavisna komisija daje preporuke nadležnim organima BiH s ciljem poboljšanja standarda smještaja, poboljšanja postupanja i poštivanja ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije ili druge mjere, daje prijedloge i primjedbe koje se odnose na postojeće zakone ili druge propise zasnovane na zakonu iz oblasti izvršenja krivičnih sankcija, obavlja povjerljive razgovore s pritvorenicima ili zatvorenicima uz pristup svim zavodima, dostavlja izvještaje upravniku zavoda i nadležnim ministarstvima pravde, prikuplja, obrađuje i potražuje podatke iz svoje nadležnosti kao i druge radnje iz oblasti nezavisnog praćenja u skladu s članom 52. stav (7) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16).

S ciljem preduzimanja odgovarajućih radnji ili mjera, u skladu s članom 52. stav (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16), podnosi godišnji izvještaj o radu Parlamentarnoj skupštini BiH i Ministarstvu pravde BiH.

POGLAVLJE III. IZVRŠENJE ZADATAKA IZ NADLEŽNOSTI NEZAVISNE KOMISIJE U 2019. GODINI

U ovom izvještajnom periodu Nezavisna komisija realizirala je planirane aktivnosti održavanjem sjednica i najavljenim posjetama kazneno-popravnim zavodima u BiH.

Odjeljak A. Realizacija zadataka održavanjem sjednica Nezavisne komisije

Od 1. 1. 2019. do 31. 12. 2019. Nezavisna komisija održala je 12 sjednica, i to:

Sjednice	Datum održavanja sjednice
38. sjednica	31. 1. 2019. od 17:00 h
39. sjednica	21. 2. 2019. od 17:00 h
40. sjednica	28. 3. 2019. od 17:00 h
41. sjednica	24. 4. 2019. od 17:00 h
42. sjednica	22. 5. 2019. od 17:00 h
43. sjednica	24. 6. 2019. od 17:00 h
44. sjednica	9. 7. 2019. od 17:00 h
45. sjednica	23. 8. 2019. od 17:00 h
46. sjednica	16. 9. 2019. od 17:00 h
47. sjednica	31. 10. 2019. od 17:00 h
48. sjednica	14. 11. 2019. od 17:00 h
49. sjednica	13. 12. 2019. od 17:00 h

Na ovim sjednicama Nezavisna komisija razmatrala je i usvojila ukupno 46 tačaka dnevnog reda, a u okviru tekućih pitanja razmatrano je 12 podtačaka i dva zaključka. Obrađeno je i pripremljeno 65 akata i predmeta koji su otpremljeni na određene adrese (uprave KPZ-a, Ministarstvo pravde BiH, entitetska ministarstva pravde, određeni zatvorenici i pritvorenici u KPZ-ima i sl.). Također, Nezavisna komisija je u izvještajnom periodu razmatrala i pristigle pritužbe zatvorenika i pritvorenika iz nadležnosti ovog tijela, kojih je u izvještajnom periodu bilo ukupno 5, što je zahtjevalao pismenu korespondenciju s odgovarajućim KPZ-om i nadležnim ministarstvima.

Jednoglasno su usvojeni zapisnici sjednica, te izvještaji o obavljenim posjetama kazneno-popravnim zavodima koji su prikazani u Odjeljku B. Posjete Nezavisne komisije kazneno-popravnim zavodima u BiH.

1. Usvajanje Izvještaja o radu Nezavisne komisije za 2018. godinu

Nezavisna komisija je na 39. sjednici, održanoj 21. 2. 2019., usvojila i Parlamentarnoj skupštini BiH podnijela Izvještaj o radu Nezavisne komisije za 2018. godinu.

2. Finansijsko poslovanje Nezavisne komisije

Odlukom Zajedničke komisije za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH o naknadama za rad u Nezavisnoj komisiji, broj: 03/5-50-14-11-11,9/16 od 14. 6. 2016, utvrđena je naknada članovima Nezavisne komisije u mjesecnom iznosu od jedne osnovice za

obraćun plaće zaposlenim u institucijama BiH, što iznosi oko 475 KM. Član Nezavisne komisije ima pravo na naknadu samo ako prisustvuje sjednici Nezavisne komisije.

Finansijski plan i program Nezavisne komisije za 2020. godinu utvrđen je i jednoglasno usvojen na 44. sjednici, održanoj 9. 7. 2019. godine:

- putni troškovi 15.000,00 KM,
- ugovorene i druge usluge 41.000,00 KM.

Finansijski plan i program Nezavisne komisije za 2020. godinu je, u skladu s Poslovnikom o radu Nezavisne komisije, proslijeđen Zajedničkoj komisiji za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH.

Odjeljak B. Posjete Nezavisne komisije kazneno-popravnim zavodima u BiH

U 2019. godini (od 1. 1. do 31. 12) Nezavisna komisija obavila je tri najavljene posjete kazneno-popravnim zavodima, i to

Posjete	Datum posjeta
Zavodu za forenzičku psihijatriju Sokolac	9. 7. 2019.
KPZ-u Doboј	31. 10. 2019.
Odjeljenju Igman KPZ-a Sarajevo	14. 11. 2019.

O ovim posjetama sačinjeni su izvještaji koji su **jednoglasno** usvojeni na sjednicama Nezavisne komisije. Nezavisna komisija je za svaku posjetu usvojila poseban izvještaj o stanju i činjenicama koje su utvrđene, a čiji su sastavni dio i primjedbe upućene zavodskom osoblju, odnosno zavodu. U skladu s Poslovnikom o radu, primjeri izvještaja dostavljeni su zavodima, s preporukama i rokovima za otklanjanje uočenih nedostataka i nepravilnosti, te Ministarstvu pravde BiH koje Nezavisnoj komisiji pruža stručnu pomoć u radu, kao i entitetskim ministarstvima.

1. Najavljena posjeta Zavodu za forenzičku psihijatriju Sokolac

Najavljena posjeta Zavodu za forenzičku psihijatriju Sokolac obavljena je 9. 7. 2019. Posjeta je obavljena u sastavu: Mile Lasić, predsjednik Nezavisne komisije, Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Nezavisne komisije, Aleksandar Faladžić i Vedad Gurda, članovi Nezavisne komisije, te Ivana Lovrić, sekretarka Nezavisne komisije.

Tokom posjete obavljen je razgovor s v. d. direktora Zavoda za forenzičku psihijatriju Sokolac (u dalnjem tekstu: Zavod) Bojanom Koprivicom, načelnicom Odjeljenja za psihotične poremećaje dr. Persom Gunjević, rukovoditeljicom Službe za opće, pravne, kadrovske i tehničke poslove Zorom Gojković i glavnom sestrom Zavoda Darom Paunić.

Prema izjavi v. d. direktora, Zavod je prva ustanova na području BiH koja, u skladu s Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, osigurava adekvatan psihijatrijski tretman za osobe iz čitave BiH kojima su u krivičnom postupku izrečene mjere sigurnosti.

Zavod je u potpunosti završen i prvi pacijenti primljeni su u decembru 2016. godine. Zavod se prostire na 7 000 m². Ukupni smještajni kapacitet Zavoda je 200 mjesta, a u trenutku posjete Nezavisne komisije u Zavodu je bilo smješteno 95 pacijenata. Iz Republike Srpske 57, Federacije BiH 35 i Brčko Distrikta 3 pacijenta. Nije bilo pacijenata upućenih od Suda BiH. Od toga je jedan pacijent strani državljanin, Poljak, koji je upućen u Zavod iz Okružnog suda Trebinje.

Trenutno stanje pacijenata u Zavodu je:

Iz Republike Srpske	57 pacijenata
Iz Brčko Distrikta	3 pacijenta
Iz Zapadnohercegovačkog kantona	2 pacijenta
Iz Unsko-sanskog kantona	2 pacijenta
Iz Kantona Sarajevo	1 pacijent
Iz Zeničko-dobojskog kantona	9 pacijenta
Iz Srednjobosanskog kantona	2 pacijenta
Iz Hercegovačko-neretvanskog kantona	3 pacijenta
Iz Kantona 10	4 pacijenta
Iz Tuzlanskog kantona	12 pacijenta

Popunjenoš Zavoda od otvaranja 2016. godine bila je sljedeća:

Godina	Pacijenti iz Republike Srpske	Pacijenti iz Federacije BiH	Pacijenti iz Brčko Distrikta
2016.	27	3	1
2017.	45	21	0
2018.	34	30	2

Rukovodstvo Zavoda istaklo je da veliki problem predstavlja to što Zavod nije popunjen i nije iskorišten. Ukažali su na vrlo lošu saradnju s kazneno-popravnim zavodima u Federaciji BiH, a prvenstveno s Kazneno-popravnim zavodom Sarajevo jer svoje zatvorenike/pacijente ne šalju u Zavod. Istakli su da raspolažu informacijom da Kazneno-popravni zavod Sarajavo svoje zatvorenike/pacijente šalje u Jagomir. Također, direktor je istakao da su u narednom periodu planirani razgovori sa Švicarskim ministarstvom zdravlja (kao finansijerima obnove Zavoda) i ministarstvima pravde u BiH u svrhu rješavanja tog problema. Naglasili su da imaju veoma dobru saradnju s Ministarstvom pravde BiH i Federalnim ministarstvom pravde. Također, istakli su da je Delegacija Evropskog komiteta za prevenciju torture i nehumanog i degradirajućeg tretmana ili kažnjavanja (CPT) u junu 2019. posjetila Zavod te da nisu imali primjedbi na rad Zavoda.

Rukovodstvo Zavoda istaklo je da se Zavod sastoji od tri organizacione jedinice:

1. Služba za medicinske poslove, u okviru koje su:

- Odsjek za prijem i psihijatrijske ekspertize,
- Odsjek za rehabilitaciju,
- Laboratorija,
- Apoteka;

2. Odjeljenje za bolesti zavisnosti, u okviru kojeg su:

- Odsjek za narkomaniju,
- Odsjek za alkoholizam;

3. Odjeljenje za psihotične poremećaje, u okviru kojeg su:

- Odsjek I A, muški,
- Odsjek I B, muški,
- Odsjek II A, muški,
- Odsjek II B, ženski.

Također, istakli su da svako odjeljenje u Zavodu ima svoj medicinski kadar. Trenutno su stalno zaposlena 3 doktora opće prakse, a 3 doktora dolaze iz Banje Luke u dežure, 4 psihologa i 2 socijalna radnika.

Naglasili su da je stomatološka ordinacija opremljena i trebala bi početi s radom. Laboratorija je, također, u završnoj fazi, svi aparati su tu, čeka se još nabavka reagensa. Trenutno je moguće uraditi osnovnu krvnu sliku.

Članovi Nezavisne komisije su neposrednim obilaskom Zavoda konstatirali sljedeće:

- Zatvorenici/pacijenti su smješteni u sobama kapaciteta 2-6 kreveta, svaki zatvorenik ima svoj krevet i ormarić za lične stvari. U sobama se, također, nalaze sto, stolice i TV prijemnik. Sve sobe su dovoljno velike za smještaj ovog broja lica, imaju velike prozore, s dovoljno dnevnog svjetla, te ispunjavaju propisane standarde kvadrature po jednom zatvoreniku.
- Higijenski uslovi u sobama su relativno zadovoljavajući.
- Svako odjeljenje ima kupatilo s tuš-kabinama i WC-om
- Svako odjeljenje raspolaže prostorijom za dnevni boravak u kojem se nalaze TV prijemnik, sto, stolice, kao i dio čajne kuhinje sa šporetom i sudoperom.
- Zatvorenicima/pacijentima je na raspolaganju i velika fiskulturna sala koja je osposobljena za igranje odbojke, košarke, nogomet, tu se nalaze i strunjače za vježbanje te sto za stoni tenis.
- Zavod ima svoju biblioteku s više od 2000 knjiga, radionicu za izradu ručnih radova i drvorezačku radionicu koje služe kao radno-okupaciona terapija.
- Zatvorenici/pacijenti imaju mogućnost da zadovoljavaju vjerske potrebe, za što su im na raspolaganju tri različito opremljene prostorije za potrebe pravoslavnih, katoličkih i islamskih vjernika.
- Hrana za zatvorenike/pacijente priprema se u kuhinji, koja je sastavni dio Zavoda. Kuhinja i trpezarija su čiste i uredne.

Na osnovu svega navedenog, Nezavisna komisija daje sljedeće

P R E P O R U K U

1. Potrebno je da Ministarstvo pravde BiH, Ministarstvo pravde Republike Srpske i Federalno ministarstvo pravde preduzmu mjere i aktivnosti kako bi smještajni

kapaciteti Zavoda za forenzičku psihijatriju Sokolac bili popunjeni, čime će se stvoriti još bolji uslovi za smještaj i boravak štićenika, kao i za rad Zavoda.

2. Najavljenja posjeta KPZ-u Doboju

Najavljenja posjeta Kazneno-popravnom zavodu Doboju obavljena je 31. 10. 2019. Posjeta je obavljena u sastavu: Mile Lasić, predsjednik Nezavisne komisije, Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Nezavisne komisije, Brana Spasojević, druga zamjenica predsjednika Nezavisne komisije, Aleksandar Faladžić i Vedad Gurda, članovi Nezavisne komisije, te Ivana Lovrić, sekretarka Nezavisne komisije.

Tokom posjete obavljen je razgovor s direktorom Kazneno-popravnog zavoda Doboju Brankom Milićem.

Prema izjavi direktora, Kazneno-popravni zavod Doboje je zatvor poluotvorenog tipa ukupnog smještajnog kapaciteta **200** mjesta, **166** za zatvorenike i **64** za pritvorenike. Na dan posjete Nezavisne komisije u Kazneno-popravnom zavodu Doboju bila su smještena **64** zatvorenika i **13** pritvorenika.

U Zavodu su u trenutku posjete bila ukupno **2** zatvorenika kojima je krivičnu sankciju izrekao Sud BiH, dok pritvorenika nije bilo.

Istakao je i da je broj zatvorenika u Zavodu uvek bio u okvirima kapaciteta s naglaskom da je zadnjih godinu-dvije u blagom opadanju.

Direktor je naglasio da veliki problem za ovu ustanovu predstavlja njegova lokacija. Zavod je u centru grada Doboja i trenutno se aktivno radi na tome da se izmjesti na periferiju grada.

Direktor je istakao i da je u poplavama koje su zadesile Bosnu i Hercegovinu 2014. godine na objektu pričinjena značajna šteta, ali su uz pomoć kredita uspjeli da ga renoviraju i ujedno poboljšaju sigurnost u Zavodu.

U razgovoru s članovima Nezavisne komisije direktor Kazneno-popravnog zavoda Doboju istakao je da je veliki problem i nedostatak (nepotpunjenost) stručnog kadra, a najviše zavodskih policajaca. Trenutno ih je zaposleno 46, a zadnjih godinu dana ovaj zavod je po osnovu penzionisanja i sporazumnog raskida radnog odnosa napustilo desetak pripadnika zavodske policije.

U Odjeljenju za zdravstvenu zaštitu Kazneno-popravnog zavoda Doboju stalno su zaposleni samo medicinski tehničari, dok se ljekar angažira po ugovoru o djelu iako je Pravilnikom o unutrašnjoj sistematizaciji radnih mjeseta predviđen jedan ljekar. Također, po ugovoru o djelu angažiran je i neoropsihijatar, a ugovor imaju i s jednom zubnom ordinacijom iz Doboja.

Direktor je istakao i da u sklopu Kazneno-popravnog zavoda djeluje i Privredna jedinica Spreča koja je od Zavoda udaljena 5 km i u kojoj su radno angažirani zatvorenici. U privrednoj jedinici su i farma svinja, plastenici, drvorezačka radionica i dr.

Neposrednim obilaskom Kazneno-popravnog zavoda Doboј konstatirano je sljedeće:

- Zatvorenici su smješteni u zajedničkim sobama kapaciteta 4-12 kreveta, svaki zatvorenik ima svoj krevet i ormarić za lične stvari. Sve sobe su dovoljno velike za smještaj ovog broja osoba, imaju velike prozore, s dovoljno dnevног svjetla, te ispunjavaju propisane standarde kvadrature po jednom zatvoreniku. Svaka soba ima mokri čvor, WC i kupatilo.
- Higijenski uslovi u sobama su relativno zadovoljavajući.
- Zatvorenici imaju na raspolaganju dva dnevna boravka, jedan za pušače, a drugi za nepušače, koji su dovoljno veliki za sve njih i u kojima se nalaze TV prijemnik, stolovi i stolice.
- Zatvorenici imaju mogućnost da zadovoljavaju vjerske potrebe, za što su im na raspolaganju tri različito opremljene prostorije za potrebe pravoslavnih, katoličkih i islamskih vjernika.
- U hodniku je postavljena telefonska govornica operatera ELTA KABAL.
- Zatvorenicima je na raspolaganju veliki poligon koji služi kao krug za šetnju, unutar poligona su koševi za igranje košarke i sto za stoni tenis. Na raspolaganju im je i trim kabinet opremljen spravama za vježbanje.
- Zatvorenicima je na raspolaganju i manja biblioteka u kojoj se nalaze i dva računara za potrebe zatvorenika.

Tokom posjete Kazneno-popravnom zavodu Doboј obavljeni su i povjerljivi razgovori s dva zatvorenika:

1. Zatvoreniku P. M. u vrijeme posjete Nezavisne komisije ostalo je još samo 8 dana do odsluženja kazne. Nije imao primjedbi na uslove u Kazneno-popravnom zavodu Doboј. Zadovoljan je uslovima boravka i hranom. Bio je zaposlen u privrednoj jedinici i smatra da su svrha kažnjavanja i tretman resocijalizacije postignuti.
2. Zatvorenik Z. Đ. je, također, istakao da je zadovoljan uslovima u Kazneno-popravnom zavodu Doboј. Nema primjedbi ni na smještaj ni na ishranu, zadovoljan je i zavodskim osobljem. I on je zaposlen u Privrednoj jedinici Zavoda, u radionici za obradu drveta. Uredno koristi vanzavodske pogodosti.

Na osnovu navedenog, Nezavisna komisija daje sljedeće

P R E P O R U K E

1. Ministarstvo pravde Republike Srpske treba razmotriti mogućnost izmještanja Kazneno-popravnog zavoda Doboј iz centra grada za koje se mogu iskoristiti vojni objekti bivše JNA koji su proglašeni neperspektivnim.
2. Potrebno je da Ministarstvo pravde Republike Srpske u saradnji s rukovodstvom Kazneno-popravnog zavoda Doboј osigura finansijska sredstva za proširenje Privredne jedinice, a sve u svrhu preokupacije i resocijalizacije zatvorenika.

3. Najavljena posjeta Odjeljenju Igman KPZ-a Sarajevo

Najavljena posjeta Odjeljenju Igman KPZ-a Sarajevo obavljena je 14. 11. 2019. Posjeta je obavljena u sastavu: Mile Lasić, predsjednik Nezavisne komisije, Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Nezavisne komisije, Brana Spasojević, druga zamjenica predsjednika Nezavisne komisije, i Aleksandar Faladžić, član Nezavisne komisije, te Ivana Lovrić, sekretarka Nezavisne komisije.

Tokom posjete obavljen je razgovor s Mladenom Krpanom, zamjenikom direktora Kazneno-popravnog zavoda Sarajevo, i Jasminom Taranišem, pomoćnikom direktora u Sektoru za poslove odgoja - tretmana.

Prema izjavi zamjenika direktora, Odjeljenje Igman Kazneno-popravnog zavoda Sarajevo je zatvor poluotvorenog tipa ukupnog smještajnog kapaciteta **45** mjesta za zatvorenike. Na dan posjete Nezavisne komisije u Odjeljenju Igman Kazneno-popravnog zavoda Sarajevo bila su smještena **22** zatvorenika.

U Zavodu je u trenutku posjete bilo ukupno **8** zatvorenika kojima je krivičnu sankciju izrekao Sud BiH.

Neposrednim obilaskom Odjeljenja Igman Kazneno-popravnog zavoda Sarajevo konstatirano je sljedeće:

- Zatvorenici su smješteni u zajedničkim sobama koje se nalaze na 2. spratu. Kapaciteta su 2 - 4 kreveta i svaki zatvorenik ima svoj krevet i ormarić za lične stvari. U sobama se nalazi i TV prijemnik s kablovskom. Sve sobe su dovoljno velike za smještaj ovog broja lica, imaju

velike prozore, s dovoljno dnevnog svjetla, te ispunjavaju propisane standarde kvadrature po jednom zatvoreniku. Ukupno je deset soba.

- Higijenski uslovi u sobama su relativno zadovoljavajući.
- Zatvorenici imaju na raspolaganju dva dnevna boravka, jedan za pušače, a drugi za nepušače, koji su dovoljno veliki za sve njih i u kojima se nalaze stolovi i stolice, TV prijemnik i društvene igre.
- Zatvorenici na raspolaganju imaju zajedničko kupatilo koje se nalazi na 2. spratu, a sastoji se od četiri tuš-kabine i više umivaonika. Sve je čisto i uredno.
- U hodniku u prizemlju Zavoda postavljena je telefonska govornica T3 operatera.
- Na centralnom ulazu u kompleks Zavoda nalazi se poseban objekat u kojem je sala za posjete sa osam stolova i klupa za sjedenje. U sklopu ove sale je i manji dječiji kutak s igraonicom. Sve je renovirano, čisto i uredno.
- U istom objektu gdje je i sala za posjete nalazi se i soba za intimne posjete.

Tokom posjete Odjeljenju Igman Kazneno-popravnog zavoda Sarajevo obavljeni su i povjerljivi razgovori sa šest zatvorenika koje je osudio Sud BiH:

1. Zatvorenik M. B. istakao je da je najveći problem neusklađenost državnog i entitetskog zakona o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera kada je u pitanju korištenje vanzavodskih pogodnosti. Također, imao je primjedbu da mu uprava Zavoda ne dostavlja dokumentaciju koju podnose prilikom zahtjeva za uslovni otpust, a što su obavezni uraditi.
Nije imao primjedbi na uslove boravka i hranu. Istakao je da u Zavodu sve sami obavljaju, kuhaju, čiste, peru odjeću. Naglasio je i da ljekar opće prakse dolazi četvrtkom, a po potrebi i češće.
2. Zatvorenik E. Đ. je, također, imao primjedbu na neusklađenost zakona. Istakao je da su o tome u više navrata pisali Ustavnom sudu i ombudsmenima za ljudska prava u BiH. Zadovoljan je uslovima boravka u Zavodu. Radno je angažiran u kuhinji.
3. Zatvorenik V. S. također nije imao primjedbi na uslove boravka u Zavodu. Istakao je da je dva puta tražio premješta u Kazneno-popravni zavod Zenica kako bi bio bliže porodici koja nije u finansijskoj mogućnosti da ga često posjećuje, ali nije dobio. Supruga mu dolazi svaka 2 mjeseca, a djeca svakih 8 - 9 mjeseci.

4. Zatvorenik L. Z. je, također, imao samo primjedbu na neusklađenost zakona o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera kada je u pitanju uslovni otpust. Istakao je da su se adaptirali na uslove boravka u Zavodu. Imaju prostoriju za obavljanje vjerskih potreba, teretanu, teren za igranje košarke.
5. Zatvorenik M. M. nije imao primjedbi na uslove boravka. Istakao je da je hrana klasična, ali i da imaju mogućnost da donesu svoju prilikom korištenja vanzavodskih pogodnosti.
6. Zatvorenik T. N. je, također, istakao problem neusklađenosti državnog i entitetskog zakona o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera. Na uslove boravka nema primjedbi. Radno je angažiran na radu u plastenicima i vozi traktor.

Na osnovu navedenog, Nezavisna komisija daje sljedeće

P R E P O R U K E

1. Ministarstvo pravde BiH i Federalno ministarstvo pravde trebaju raditi na usklađivanju zakona o izvršenju krivičnih sankcija te drugih podzakonskih akata s ciljem stvaranja pretpostavki da svi osuđenici izdržavaju kaznu pod istim uslovima i s jednakim pravima (korištenje vanzavodskih pogodnosti, broj slobodnih dana za vjerske praznike, broj dana za godišnji odmor i dr), na što je Nezavisna komisija ukazivala i u ranijim izvještajima.
2. Potrebno je da uprava Kazneno-popravnog zavoda Sarajevo, prilikom podnošenja molbi Komisiji za uslovni otpust za zatvorenike koje je osudio Sud Bosne i Hercegovine, zatvoreniku na koji se molba odnosi dostavi svu dokumentaciju na uvid, a u skladu s članom 194. stav 6. Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16).
3. Potrebno je da Ministarstvo pravde BiH i uprava Kazneno-popravnog zavoda Sarajevo razmotre mogućnost premještaja zatvorenika u kazneno-popravni zavod bliži mjestu prebivališta zatvoreniku ako je on ispunio uslove i izrazio želju za tim, a u skladu s članom 184. Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16) i propisanim odredbama člana 17.1 Evropskih zatvorskih pravila.

Odjeljak C. Javnost rada

Sjednice Nezavisne komisije pratili su zaposleni u Sektoru za odnose s javnošću Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, a predsjednik Nezavisne komisije je, na zahtjev predstavnika medija u BiH, davao i usmene izjave u vezi s radom Nezavisne komisije.

Prema članu 17. Poslovnika o radu Nezavisne komisije, podaci i informacije koje se prikupe tokom kontrole, te sadržaj obavljenih razgovora s licima lišenim slobode, kao i drugim licima koja mogu dati relevantne podatke povjerljive su prirode.

Odjeljak D. Administrativno-tehnička podrška u radu

Zajednička služba Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, u skladu s članom 24. Poslovnika o radu Nezavisne komisije, pružala je svu administrativno-tehničku i stručnu podršku u radu Nezavisne komisije. Zajednička služba osigurala je potrebne uslove za rad Nezavisne komisije angažiranjem stručnog osoblja, ali i osiguravanjem materijalno-tehničkih i drugih uslova za nesmetan rad.

POGLAVLJE IV. PREPORUKE

Nezavisna komisija predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH da usvoji ovaj izvještaj sa sljedećim preporukama čije provođenje je trajan proces, i to:

1. Potrebno je da Vijeće ministara BiH preduzme potrebne i konkretnе aktivnosti na puštanju u rad novoizgrađenog Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine kako bi se ova državna institucija od posebnog društvenog interesa stavila u rad što prije, a najkasnije u prvoj polovini 2020. godine.

2. Potrebno je da Ministarstvo pravde BiH, Federalno ministarstvo pravde i Ministarstvo pravde RS-a rade na usklađivanju zakona o izvršenju krivičnih sankcija te drugih podzakonskih akata s ciljem stvaranja prepostavki da svi osuđenici izdržavaju kaznu pod istim uslovima i s jednakim pravima (korištenje vanzavodskih pogodnosti,

broj slobodnih dana za vjerske praznike, broj dana za godišnji odmor i dr), na što je Nezavisna komisija ukazivala i u ranijim izvještajima.

3. Potrebno je da nadležni organi BiH, Federacije BiH i Republike Srpske riješe problem zapošljavanja, tj. popunjavanja radnih mjesta u kazneno-popravnim zavodima u BiH koja su ostala upražnjena odlaskom u penziju ili sporazumnoim prekidom radnog odnosa, a s obzirom na to da su za ta radna mjesta već predviđena finansijska sredstva u budžetima entiteta.

PRILOG: Tabelarni prikaz održanih sjednica u 2019. i prisustvo članova Nezavisne komisije

**TABELARNI PRIKAZ ODRŽANIH SJEDNICA I PRISUSTVO ČLANOVA
NEZAVISNE KOMISIJE U 2019. GODINI**

Broj i datum održavanja sjednice	Mile Lasić	Azra Alajbegović	Brana Spasojević	Aleksandar Faladžić	Vedad Gurda
38.sjednica 31.1.2019.	+	+	+	+	+
39.sjednica 21.2.2019.	+	+	+	-	+
40.sjednica 28.3.2019.	+	+	+	+	+
41.sjednica 24.4.2019.	+	+	+	+	+
42.sjednica 22.5.2019.	+	+	+	+	+
43.sjednica 24.6.2019.	+	+	+	+	+
44.sjednica 9.7.2019.	+	+	+	+	+
45.sjednica 23.8.2019.	+	+	+	+	+
46.sjednica 16.9.2019.	+	+	+	+	+
47.sjednica 31.10.2019.	+	+	+	+	+
48.sjednica 14.11.2019.	+	+	+	+	+
49.sjednica 13.12.2019.	+	+	+	+	+